

Wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni

Ere ye ti mədəmki ka wakita ga Pol ya àbikioru ana ndam Efez ni

Maslaɗa ya ti àbəki wakita hini ni ti àdafa slimi gayaɗ a : àbəki ti Pol, zal asak ga Yezu ni (1.1 ; 3.1). Leli mèsər sarta ya àbəki wakita ni do, mèsər mələɗ ya àbəki ni do daya. Ma ga Pol hini ya àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit ni bu ni ti, àbiki ti ana ndam Efez : Efez ti kəsa gəɗakani ka haɗ Azi. Pol ànjəhaɗ eslini vi mahkər (Təwi 20.31), ay a wakita hini bu ni ti àbəki akada ga bay ya ti àhi ma ana ndam ya naɗ àsəra tay a ni do. Àgri sa ana mis do, àləgi ana mis akada gayaɗ ya àgray a wakita ndahaɗ bu ni do. A wakita ndahaɗ ya təbəki ahaslani ni bu ni ti ma ya ti « kəbum a kəsa Efez bu ni » (1.1) àvu bi ; nahkay mis ndahaɗ tədəm wakita hini ti Pol àslərrioru ana ndam ga kəsa gərgəri kay bəlaɗ àna bəlaɗ ga məhi ma ana ndam ga Yezu dek. Ay tamal nahkay ti təzay wakita ya təslərrioru ana ndam Efez ni ciliɗ, təfiyu a Wakita ge Melefit vu ; təmbrəɗ wakita ya təslərrioru ana ndam ga kəsa ndahaɗ ni dek.

Nahkay pakama ga Pol ya àdəm a wakita hini bu ni ti kwa ka mənɗəki gani àhi ana ndam ga Yezu dek. Ànjəki, àdəm àna təwi ge Krist ti Melefit àgria zlam sulumani ana leli a kay : Melefit àdaba leli a, mīgia bəza gayaɗ a ; àmbərfəɗa zlam magudarani geli ni kè leli a dek ; àgray ti mīci ma gayaɗ maɗgahani ni. Ahaslani ti leli akada mis məmətani, nihi ti məbu àna sifa ya àndav ɗay-ɗay do ni ; mīgia akada mis a bəlaɗ. Nahkay Pol ahəɗgalay Melefit ti ndam gayaɗ ni dek tīci zlam sulumani ya ti Melefit àgri ana tay ni lala : àgri zlam nday nani dek ana tay ti azuhva

təwi ge Krist (1–3).

Leli niğia bəza ge Melefit a ti, ahər ədəm mənjuhədum ahəməmam ? Pol ədəm məcivü, məwayumvü, ku way way do məgray təwi əna njuhəda ge Melefit ya əvi ni ; məmbrəjum zlam magudarani dek ; ku way way do, ku zal, ku wal, ku wur, ku ata bəj ga bəza, ku evidi, ku bay məgur evidi, mənjuhəd akadə ge Melefit ya awayay ni ciliş. Melefit əvia njuhəda ana leli a dal-dal : njuhəda gani nani ti akadə zlam ahar ga zal slewja, si məgray təwi əna naş lala. Ahar gədəkani məhəşgalay Melefit kəlavad, məmbrəjum ba. Tamal magray nahkay ti Seteni əgosay leli koksah, əgri arəş ana leli koksah (4–6).

Pakama ga Pol ya əhi ana ndam ga Yezu ahaslani ni ti, ahər ədəm leli day məğəsumkabu. Si məcü pakama gayan ni, məgray təwi əna naş kwa.

Sa ga Pol

¹ Nu Pol, Melefit ədaba nu a, niğia zal asak ga Yezu *Krist a. Nəbikioru wakita hini ana kəli ndam *nşəlatani ya kəfumki ahər ka Yezu Krist, kəbum a kəsa Efez bu ni.

² Bəş geli Melefit nday ata Bay geli Yezu Krist təşri sulum gatay ana kəli, təşray ti *kənjuhədumkabu əna sulumani ti.

Melefit aşri zlam sulumani kay ana ndam ga Yezu

³ Ahər ədəm məzləbum Melefit, Bəş ga Bay geli Yezu *Krist, ədaba əşria zlam sulumana dek ana leli əna Məsuf gayan a. Zlam sulumani gani nday nani ti a duniya bu do, nday e melefit bu. Əşri tay ana leli ti ədaba leli məbu akaba Yezu Krist akadə mis bəlaş palam. ⁴ Wudəka Melefit əşraya məlaş a ti ədəkiba leli a, ti məcü mis *nşəlatani ke eri gayan, ti əşğətəşə zlam məğədavani kə leli ba.

Àdəkiba leli a nahkay ti, ti mîgi akaba Yezu Krist akada mis bəlaŋ.

Naŋ gani àwaya leli a dal-dal, ⁵ nahkay àdəmbiya kwa ahaslana emigi bəza gayaŋ àna tūwi ga Yezu Krist. Àgray nahkay ti ka mawayay gayaŋ adaba àbəlafəŋa dal-dal, ⁶ awayay ti mis təsər naŋ gəđakani, tázləbay naŋ azuhva sulum gayaŋ ya àgri ana leli ni. Àgri sulum gani nani ana leli ti àna wur gayaŋ biliŋ biliŋeni ni. Awayay naŋ dal-dal.

⁷ Leli mîgia akaba Yezu Krist a akada mis bəlaŋ, adaba Melefit àmba leli àna mimiz ga Yezu a, àmbərfəŋa zlam magudarani geli ni kè leli a. Àgray nahkay ti, awayay adafaki sulum gayaŋ ti kay dal-dal. ⁸ Sulum gani ya àvi ana leli ni àsabay ; àgray ti leli məsər zlam akaba mîci ere ye ti awayay ni dek. ⁹ Ere ye ti Melefit awayay amagray kama ni maŋgahani, ay ti àđəfiaba ana leli a. Ere gani nani ti àbəlafəŋa dal-dal. Àdəmbiya kwa ahaslani, amagravu àna tūwi ga Yezu Krist. ¹⁰ Ere gani nani ti amagray ka sarta ya ti amaslmalakabá zlam a dek ni. Ere gani nihi : amaŋgasikabu ahàr ana zlam dek, zlam ya agavəla dek akaba zlam ya a ga had ni dek, ti bay bəlaŋ məgur tay. Bay gani nani ti Krist.

¹¹ Leli ndam *Zəde ya məbu akaba Krist akada mis bəlaŋ ni day Melefit àvia ja gani geli ana leli a. Melefit àgraya zlam a dek ka mawayay gayaŋ a akada gayaŋ ya àdəmbiyu ahaslani na, nahkay adababiya leli kwa ahaslana. ¹² Leli ndam ya məfəki ahàr ke Krist enjenjeni ni Melefit adababiya leli a nahkay ti, adaba awayay ti mis tazləbay naŋ dal-dal azuhva zlam ya àgri ana leli ni.

¹³ Lekulum day kəbum akaba Krist akada mis bəlaŋ, adaba kicuma pakama ge jiri a, *Ma Məweni Sulumani ya Melefit àhəŋgay kuli àna naŋ na. Nahkay kəfumkia ahàr ke Krist a, naŋ day àvia Məsuf gayaŋ ana kuli a akada ya àdəmbiyu ahaslani ni. *Məsuf Njəlatani ya àvi ana kuli

ni ti akada zlam gayan̄ ya àgrakia ke kùli a, adafaki ti lekùlum gayan̄ ni. ¹⁴ Àvi Məsuf Njəlatani nani ana leli ti adafaki amara mahəngay leli eded̄iŋ eded̄iŋeni ka ya ti emendeveriŋ t̄awi gayan̄ d̄ekeni ni. Nahkay ti məzləbum naŋ dal-dal azuhva t̄awi gayan̄ ya àgri ana leli ni.

Pol ahəngali Melefit ana ndam ga Yezu

¹⁵ Nahkay zla nahəma, nəgri s̄usi ana Melefit azuhva ere ye ti kəgrum ni, adaba nicia lekùlum kəfumkia ahàr ka Bay geli Yezu a, kawayum ndam ge Melefit d̄ek daya. ¹⁶ Nahkay nəbu nəgri s̄usi ana Melefit kəlavad azuhva ere ye ti kəgrum ni, nəmbrəŋ do. Nəbu nahəngali Melefit ana kùli daya. ¹⁷ Melefit ti naŋ Melefit ga Bay geli Yezu *Krist, naŋ Bəŋ geli gəđakani ya mazləbay ni. Nahəngalay naŋ ti məvi məsər zlam, məđəfik̄i ana kùli ahəmamam kəsərunkivu naŋ ni. ¹⁸ Nahəngalay naŋ keti ti məfiviyyu majalay ahàr sulumani ana kùli a ahàr vu, ga məsər ere ye ti azalaki kùli ga məviani ana kùli ni, ga məsər sulumani ya ti agri ana ndam gayan̄ ni. Sulumani gani nani ti kay dal-dal, àtama zlam ndahaŋ na d̄ek. ¹⁹ Nahəngalay Melefit ti kəsərum njəđa gayan̄ gəđakani àtama njəđa ndahaŋ a d̄ek. Njəđa gayan̄ gani nani ti àgri t̄awi ana leli àna naŋ, leli ndam ya məbu məfəki ahàr ka naŋ ni. Àna njəđa gani nani ti ere ye ti èsliki magrani àna naŋ do ni ti àbi. ²⁰ Àna njəđa gani nani ti àhəngaraba Krist e k̄isim ba, mək àfəkad̄ naŋ kà gəvay gayan̄ e melefit bu ka mələŋ ga gəđakani. ²¹ Eslini ti Krist agur *məslər ge Melefit akaba gəđakani gatay d̄ek, agur bəbay d̄ek akaba ŋgumna d̄ek daya. Ku ndam njəđa-njəđani weley weley do d̄ek ya mis tacali slimi ana tay ni ti Krist agur tay daya. Agur nday ya t̄əbu ka sarta hini ni ciliŋ do, agur nday ya atələbu ka mələŋ məwəni ya Melefit amagraya ni daya. ²² Nahkay Melefit àmbriva zlam a d̄ek a ahar va ana Krist a. Àfəki naŋ gəđakani ka ahàr

ga zlam dek, àfiyu naŋ bay gəɖakani ga ndam gayan̄ ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni. ²³ Ndam ya təfəki ahàr ke Krist ni dek ti nday dekeni tìgia vu gayan̄ a, adaba njəɖa gayan̄ dek àvu a tay bu. Krist ti njəɖa ge Melefit dek àvu a vu gayan̄ bu daya, njəɖa ge Melefit ya àhəcikivu ana naŋ ni ti àbi simiteni.

2

Melefit àhəŋga leli àna sulum gayan̄ a

¹ Ahaslani ti lekulum kəbum akada ge kisim ni kə meleher ge Melefit adaba kəgudarumbiya zlam a dek. ² Kəgudarumbiya zlam a kəlavad ka sarta gani nana akada ge mis ndahan̄ ya tagudar zlam a duniya bu ni. Lekulum kicumikia slimi ana bay njəd-njədani magədavani na. Bay gani nani agur məlan̄ ya a gala-gala ge melefit bu akaba had ni, nani məsuf, agray tūwi ka sarta hini a vu ge mis ya ticiiki slimi ana Melefit do ni bu. ³ Leli dek ahaslani day leli məbu akada gatay ni, kəlavad məgrabiya zlam magədavani ya məbəruf geli àwayay na. Məjalakibiya ahàr ka zlam ya təbəlafəŋbiya kə leli a na ciliŋ. Manjəhad geli ti nahkay. Àna manjəhad geli gani nani ti akal Melefit amatrab leli akada ya amatrab nday ndahan̄ ni.

⁴ Ay ti amagray nahkay va do. Melefit ti awayay leli dal-dal, məsi cicihi gəɖak. ⁵ Ku tamal leli məbu akada ge kisim ni kə eri gayan̄ adaba məgudara zlam a nəŋgu ni, àvia sifa ana leli a ka ahàr bəlan̄ akaba *Krist a. Naŋ àhəŋgay kuli ti ga sulum gayan̄. ⁶ Leli ti mīgia akada mis bəlan̄ akaba Yezu Krist a. Nahkay Melefit àhəŋgaraba leli a ka ahar bəlan̄ akaba Krist e kisim ba, àbəhada leli a digusgus ka ahar bəlan̄ akaba Krist e melefit ba daya. ⁷ Melefit àgri zlam sulumani gani nani ana leli azuhva tūwi ga Yezu Krist nahkay ti, adaba awayay adəfiki ana mis ga sarta ya àbiyu kama ni ahəmamam sulum gayan̄ ti gəɖakani àsabay ni.

⁸ Melefit àhəngay kùli ti ga sulum gayəŋ edefiŋ : agri sulum gani nani ana kùli adaba kəfumki ahàr ka naŋ, do ni ti àgri ana kùli ti ka duwa ge təwi gekùli ya kəgrumi ni do. Zlam gani nani dek ti Melefit àgri ana kùli ga sulum gayəŋ zlam gayəŋ. ⁹ Nahkay ti àhəngay kùli adaba lekulum kəgruma təwi sulumana palam do, àhəngay kùli ga sulum gayəŋ ciliŋ, ti ku way way do èji zlabay àna təwi gayəŋ gayəŋani ba. ¹⁰ Bay ya ti àgraya leli a ni ti Melefit. Àgraya leli a ti, leli akaba Yezu Krist akada mis bəlaŋ ga magray zlam sulumani. Zlam sulumani gani nani ti Melefit àslamalivabiya ana leli a kwa ahaslana ti məgray kəlavad.

Nday ya ndam Zude do ni tìgia jiba bəlaŋ akaba ndam Zude a

¹¹ Nahkay zla nahəma, sərumki jiba gekùli ahaslani ti jiba ga ndam *Zude do. Ndam Zude tədəm lekulum kufi gekùli *mekeleni do, gatay ni ti mekeleni. Tədəm nahkay ti, tədəmki ti ka zlam ge mis ya təgri ana vu gatay ni ciliŋ. ¹² Sərumki ahaslani ti lekulum kəsərüm *Krist do, lekulum ndam *Izireyel do. Ahaslani Melefit *àwəlkabá məwəlvana akaba ndam gayəŋ a, àhi ana tay aməgri sulum gayəŋ ana tay, ay ti lekulum kəkumkibu bi. Ka sarta gani nani ere ye ti kəfumki ahàr ni ti àbi. Kəsərumbiyu Melefit a manjəhad gekùli a duniya bu ndo daya. ¹³ Ahaslani ti nahkay, ay nihi ti akada nani va do. Ahaslani ti lekulum driŋ driŋ akaba Melefit, ay nihi àna təwi ga Yezu Krist nahəma lekulum kəbum kə gəvay ge Melefit. Krist àgray təwi nani ti àna mimiz gayəŋ ya àbaya ni. ¹⁴ Nahkay leli dek manjəhadkaba àna sulumani ti azuhva Krist. Ahaslani ti ndam Zude akaba ndam ya ti nday ndam Zude do ni jiba gatay gərgəri, ay nihi ti èbedekabá tay a, tìgia jiba bəlaŋ. Ahaslani ezir àbu e kidiŋ gatay bu, akada gudu èdekaba tay a, nihi ti Krist àməta ti èmbedkaba gudu

gani nana. ¹⁵ Məwiz a wakita gayan ni bu adəmki ma ke *Divi akaba ka manjəhad ga ndam Zude, ay azuhva tawi ge Krist ti wakita nani agray tawi va do. Krist agray nahkay ti awayay ndam Zude akaba nday ya ndam Zude do ni tēbedevu, tigi akada mis bəlan. Jiba gatay gərgəri va do, tigia nday manjəhadkabani ana sulumani akada mis bəlan. ¹⁶ Gayan ya amət kə təndal ni ti azaba ezir ya avu ahaslani e kidin gatay bu na. Nahkay tigia akada mis bəlan adaba angalabakabá tay akaba Melefit a. ¹⁷ Nan ara a duniya va ga məhi *Ma Məweni Sulumani ana mis, adəm si mis tənəhadkabu akaba Melefit ana sulumani kwa. Ahi ana kuli, lekulum ya kəbum drin drin akaba Melefit ni, ahi ana nday ya təbu cifa cifa kə gəvay ge Melefit ni daya. ¹⁸ Nahkay ana tawi ge Krist day kwa ti leli dek mənəgət divi ga mahədakfəniyani kə Bən geli Melefit ana njəda ga Məsuf gayan biliñ biliñeni ni.

¹⁹ Nahkay ti lekulum akada ndam mirkwi ahkay do ni akada ndam jiba nahan va do, kiguma ka ahar bəlan akaba ndam ge Melefit a, kiguma ndam ga huf ahay gayan a daya. ²⁰ Nahkay zla ti kiguma akada ga akur ya tēdezl ahay ana tay na. Asak ga ahay ni ti ndam *asak ga Yezu akaba ndam mahəngaray *pakama ge Melefit. Akur gədakani ya akay ahay gani nani ti Yezu Krist nan nanani ana ahər gayan. ²¹ Ahay gani nani dek anjəhad lala, aləmvu lala azuhva Yezu Krist. Nahkay ahay ni egi ahay *njəlatani gədakani ge Melefit, ti Bay geli mənəhadviyu. ²² Lekulum ya kiguma bəlanana akaba Yezu Krist a ni ti Melefit ahəla kuli akaba ndam gayan ndahan na bilegeni akada ga akur na, ga mələm ahay gayan ana nan. A ahay gani nani bu nahəma *Məsuf ge Melefit anjəhadviyu.

3

Tawi ga Pol ya agri ana ndam ya nday ndam Zude do

ni

¹ Nahkay zla nahøma, nu Pol nahøngali Melefit ana kuli. Nu a dangay bu azuhva tawi ga Yezu *Krist ya nægri ana kuli ya lekulum ndam *Zude do ni. ² Tawi ge Melefit ya avu ga sulum gayan ti nægri ana kuli ni ti abi kicuma lala. ³ Melefit adofuaba pakama ya *manjahani ahaslani na. Aki ka pakama gani nani ti nabikia ma gana ana kuli a guzit. ⁴ Pakama manjahani nani ti ademki ke Krist. Tamal kejeŋguma ere ye ti nabeki na ti keserum nu nesera pakama nana lala. ⁵ Pakama gani nani nahøma, Melefit adofiaba ana mis ya ahaslana vay-vay ndo. Ay nihi ti adofiaba ana ndam *asak gayan *njelatani na akaba ana ndam njelatani ya tahøgaray *pakama gayan na. Adofiaba ana tay a ana njeda ga Məsuf Njelatana. ⁶ Pakama gani nani manjahani ni ti nihi : Ere ye ti Melefit amægri ana ndam Zude ni ti amægri ana kuli ya ndam Zude do ni daya. Lekulum ya ndam Zude do ni akaba ndam Zude ni Melefit ebedekaba kuli a, kiguma jiba bolar. Nahkay ere ye ti Melefit adem amægri ana ndam Zude adaba nday akaba Yezu Krist akada mis bolar ni ti amægri ana kuli ya ndam Zude do ni daya. Adofiaba ere nani ana leli a ti ana *Ma Mweni Sulumani ya ahi ana leli ni.

⁷ Ma Mweni Sulumani nani ti Melefit avua tawi gana ga mahiani ana mis a. Avu ti ga sulum gayan, ana njeda gayan gadakani daya. ⁸ Nu ya nisliviyu a ndam ge Melefit ndahan ni vu do ni, Melefit agrua sulum gayan a, ga mahiani ana ndam ya nday ndam Zude do ni ahømamam Krist nan abu agri zlam sulumani kay ana mis ni. Zlam sulumani nani mis tesarkaba koksah. ⁹ Agrua sulum gayan a ga madofiaba ana mis a ahømamam Melefit agroru tawi ana pakama gani nani manjahani ni. Melefit agraya zlam a dek ahaslana ; kwa ka sarta gani nani anghaføja pakama

gani nana kè mis a. ¹⁰ Ay nihi ti Melefit awayay adafaba pakama maŋgahani nana àna tūwi gayaŋ ya agray e kidiŋ ga ndam gayaŋ ya *təcakalavu ku eley eley do ni bu dek ni. Awayay ti *məslər akaba gəđákani gatay ya təbu e melefit bu ni dek tici, ti təsər ahəmamam Melefit àsəra zlam a dek, agray zlam dek kigeni ni. ¹¹ Kwa ka sarta ya àgraya mələŋ a faŋ ndo nəŋgu ni àđəmbiya, nihi ti àgra àna tūwi ga Bay geli Yezu Krist a. ¹² Àna tūwi gani nani ti Melefit àvia divi ana leli a ga mahəđakfəŋiyana, nahkay məgrumfəŋa aŋgwaz a va do, adaba leli məbu akaba Yezu Krist akada mis biliŋ, məbu məfumki ahər daya. ¹³ Nahkay zla nahəma, nəhi ana kuli daliya goro ya nəcakay àna tūwi goro ya nagraŋ azuhva kuli ni ti kam-kam àziaba njəda ana kuli a ba ti. Adaba mam, ahər àđəm daliya gani nani məvi məmərani ana kuli sawaŋ.

Yezu awayay leli dal-dal

¹⁴ Nahkay zla nahəma nabəhadı mirdim ana Bəŋ geli Melefit ga mahəŋgalay naŋ. ¹⁵ Mis təđəm ndam ya agavəla akaba nday ya a ga had ni ti ata bəŋ gatay təbu. Təđəm nahkay tata nahəma, adaba Melefit naŋ Bəŋ geli naŋ biliŋ. ¹⁶ Naŋ ti gəđakani àtam zlam dek, agur zlam dek daya. Nahkay ti nahəŋgalay naŋ ti məvi njəda gəđakani ana kuli a məbəruf vu àna tūwi ga Məsuf gayaŋ, ¹⁷ ti *Krist mənjuhəd a məbəruf gekuli bu adaba kəfumki ahər. Nahəŋgalay naŋ ti kəwayumvu dal-dal : nahkay akələbum àna njəda kay akada ga məŋ ga zlam ya sliri gani təđəgoru a had vu driŋ ni, ahkay do ni akələbum àna njəda akada ga ahay asak gani məfəkadani lala ni. ¹⁸ Nahəŋgalay Melefit ti məvi njəda ana kuli ka ahar bələŋ akaba ndam gayaŋ ndahaŋ ni dek, ti kəsəruf ahəmamam Krist awayay mis dek ku driŋ eley eley do ni. Nahkay mələŋ ya Krist àwayavù mis eslini do ni ti àbi. ¹⁹ Ahəmamam Krist

awayay mis ti mis tèsarkaba koksah, ay ti nahəngalay Melefit ti kəsərũmkaba lala. Nahkay ti akələbum àna *sulum ge Melefit ni dək, ere ye ti aməhəcikivu ana kuli ti àbi simiteni.

²⁰ Melefit ti esliki mægri zlam ana leli kay dal-dal àtama geli ya mihindifiŋa na, àtama geli ya majalaki ahàr na daya. Agray nahkay ni ti àna njəda gayaŋ ya agray tawi a leli bu ni. ²¹ Nahkay zla nahəma mâzləbay naŋ azuhva tawi gayaŋ ya agray e kidiŋ ga ndam gayaŋ ya *təcakalavu ku eley eley do dək ni bu ni, mâzləbay naŋ azuhva zlam gayaŋ ya àgri ana leli azuhva tawi ga Yezu Krist ni daya. Mâzləbay naŋ ku nihi, mâzləbay naŋ ka sarta ya amara ni dək, mâzləbay naŋ kaŋgay-kaŋgay. Aya nahkay.

4

Ndam ga Yezu ti nday bilijeni akada vu bəlaŋ

¹ Nahkay zla nahəma, nahəngalay kuli ti kaŋjəhadũmkabu lala adəba Melefit àzalay kuli ti, awayay ti kəgrum nahkay. Ahəngalay kuli ti nu Pol ya a daŋgay bu azuhva tawi goro ya nəgri ana Bay geli ni. ² Nədəm nahəma, həŋgrumoru ahàr a had e kidiŋ gekuli bu, njəhadũm kudufa, bəsũm zlam ya təgri ana kuli ni, ndumkabu, wayumvu. ³ Kigũma akada mis bəlaŋ àna tawi ga *Məsuf ge Melefit a. Nahkay ti zum njəda ti *kaŋjəhadũmkabu àna sulumani gayaŋ. ⁴ Adaba mam, leli ndam ga Yezu miŋgia akada mis bəlaŋana, nahkay vu geli bilij. Məsuf ge Melefit ti naŋ bəlaŋ. Nahkay ti ere ye ti Melefit àzalaki leli ga mægriani ana leli ni ti bəlaŋ daya. ⁵ Bay geli ti naŋ bəlaŋ. Məfəki ahàr ti ka naŋ naŋ bəlaŋ. *Məbaray àna slimi gayaŋ, baray gani nani ti bəlaŋ. ⁶ Melefit ti naŋ bəlaŋ, naŋ Bəŋ geli dək, agur leli dək, agray tawi e leli bu dək, anjəhad a məbərũv geli bu dək daya.

⁷ Ay ti Krist àvia zlam sulumani gərgərana ana ku way way do geli a dek akada gayan ya awayay na. ⁸ Pakama gani àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu nahkay hi :

« Àcəloru agavəla,
 àgəs mis ga njəda,

àvia zlam ana mis a daya.* »

⁹ Ay ma ya tədəm « àcəloru agavəla » ni ti awayay adəmvaba mam? Awayay adəmvaba wudaka Krist àcəloru agavəla nahəma, àsləkabiya agavəla, àra ka had a. ¹⁰ Nahkay bay ya àra ka had a ni ti àcəloru agavəla ca-ca e melefit vu day nan gani bəlanjani ni. Àgray nahkay ti məzum bay, məgur zlam eley eley do dek. ¹¹ Nan gani àvia njəda ana mis ga magray tawi gərgərani àna nan a : mis ndahanj tigia ndam *asak a, mis ndahanj ndam mahəngaray *pakama ge Melefit, mis ndahanj ndam məhioru *Ma Məweni Sulumani ana mis, mis ndahanj ti ni *ndam məbi slimi ana ndam ge Krist ahkay do ni ndam macahi zlam ana tay. ¹² Krist àgray nahkay ti, ti mis nday nani təjənaki ndam gayan ga magray tawi ge Melefit lala. Ndam gayan ni ti akada vu gayan, awayay ti tənget njəda, tənqoru kama kama. ¹³ Leli dek emigi akada mis bəlanj ; nahkay ti aməfumki ahər ka Wur ge Melefit ka ahar bəlanj, aməsərum nan ka ahar bəlanj daya. Emigi akada mis məndəhani. Nahkay emigi akada ge Krist ni, ere ye aməhəcikivu ana leli ni ti àbi. ¹⁴ Ka sarta gani nani ti leli amələbi akada ga bəza ni va bi. Nahkay ndam magosay mis ya təcəhi zlam gatay ana mis ni etisliki mijinška leli ke divi a va do. Nday gani tawayay tijinška leli ke divi a ti akada ga aməd akaba yam ya təzoru *slalah ga yam eley eley do dek ni, ay ka sarta nani ti etisliki va do. ¹⁵ Ka gani nani ti amədəmmum ma ge jiri, amawayumvu, amoru kama kama

* 4:8 Mənjay Limis 68.19.

àna t̄wi ya magray ni ðek, ti m̄gi akada ge Krist, naŋ ya ka ahàr geli, agur leli ni. ¹⁶ Leli ndam gayan̄ ti akada vu gayan̄. Tamal vu ge mis majakwakabani lala, zlam ga vu gayan̄ ni ðek tagray t̄wi gatay lala ti vu ni ðek adək lala daya. Leli day nahkay : tamal mawayumvu, ku way way do agray t̄wi ya Melefit àvi ni lala ti amoru kama kama àna sulumani.

Manjəhad geli m̄weni akaba Krist

¹⁷ Ere ye ti nawayay n̄hi ana k̄li ni ti n̄hiki ana k̄li àna slimi ga Bay geli. Ma gani nani ti nihi : K̄njəhadum akada ga ndam ya t̄f̄ki ahàr ke Melefit do ni va ba. Nday nahəma, majalay ahàr gatay ti masakani. ¹⁸ Nday ti akada nday a ləvəŋ bu, t̄sər arəŋa do ferera. K̄ meleher ge Melefit ti nday ndam mirkwi, t̄ngət sifa gayan̄ ya avi ana mis ni ndo. Nday nahkay ti adaba ahàr gatay baŋ-baŋ, t̄ci ma do. ¹⁹ Nday gani mimili àki ka tay va bi, t̄via ahàr gatay ana zlam magudarana ðek, nahkay tagray zlam ya ti àbəl̄ay do simiteni ni ðek k̄lavad̄, t̄sliki m̄mbrəŋani koksah.

²⁰ Lek̄l̄um zla nahəma, manjəhadani akada hini ti àrakaboru akaba ma ge *Krist ya t̄cahi ana k̄li ni do. ²¹ Pakama ya k̄c̄m ni ti t̄d̄mki ka naŋ do aw ? Ere ye ti t̄cahi ana k̄li ni ti manjəhad̄ gayan̄ do aw ? Zlam nday nani ðek tagravu àna jiri ga Yezu ya àhi ana leli ni. ²² Nahkay ti mbatumkaba majalay ahàr gek̄li a, ti k̄njəhadum akada gek̄li ya ahaslani ni va ba. Manjəhadani gek̄li ya ahaslani ni ti agudar mis, adaba nday ya ti tanjəhad̄ nahkay ni ti tawayay zlam ya tigi eri, t̄ij̄ tay ni cilij̄. ²³ Ḡsumkabá ti Melefit m̄mbat̄ikaba m̄b̄ruv gek̄li ana k̄li a, ti k̄jalum ahàr nahaŋ sulumani. ²⁴ Ahàr ad̄m k̄ḡm mis m̄weni ya Melefit àgraya tay ka mawayay gayan̄ a ni, ti k̄njəhadum àna jiri, k̄grum zlam sulumani adaba lek̄l̄um ndam gayan̄.

²⁵ Nahkay zla nahəma, kəsəkadum malfada va ba, dəmumvu jiri e kidiŋ gekuli bu sawaŋ, adaba lekulum dek kiguma vu a bəlaŋ. † ²⁶ Tamal ti kəzumuma bəruv a nahəma, kəgudarum zlam àna naŋ ba. Wudaka fat àdiyu a ahay vu nahəma, kəmbərənuma məzum bəruv gekuli na ‡ ; ²⁷ kəvumi divi ana *Seteni ge mesipet kuli ba. ²⁸ Maslaŋa ya ti egi akal ahaslani ni ti məmbərəŋ akal gayaŋ ni. Məzay njeđa ga magray təwi sulumani àna ahar gayaŋ gayaŋani ti mēŋgət zlam ga məjənaki ndam talaga. ²⁹ Kagudarumi ma ana mis ba. Kədəmum ma nahəma, dəmum ma sulumani ya azoru mis kama ni sawaŋ. Dəmum ma ya əgəski mədəmani ni, nahkay ma gani avi njeđa ana ndam ya ti tici ni. ³⁰ Kəgrum zlam ya ti ahəli ahər ana *Məsuf Njəlatani ge Melefit ni ba. Məsuf gani nani ti Melefit əgrakia amal gayaŋ ke kuli dek àna naŋ a, ga madafakiani kuli ndam gayaŋ kə fat ya ti amara mahəŋgay leli dek ni. ³¹ Zumaba ezir e kidiŋ gekuli ba, kəzumumvu bəruv ba, kələgumvu ba, kəndivəmvu ba daya. Kəgrum coday ba simiteni. ³² Grum zlam sulumani e kidiŋ gekuli bu, wayumvu, mərənumfəŋa zlam ga bəza ga məŋ gekuli ya təgudari ana kuli na kə tay a, nday day təmbərfəŋa kə kuli a, akada ge Melefit ya əmbərfəŋa kə kuli a ni. Əmbərfəŋa kə kuli a ti àna təwi ge Krist ya əgray ni.

5

Ndam ge Krist ti ahər ədəm tənjehad ahəmamam

¹ Nihi ti lekulum bəza ge Melefit, awayay kuli. Nahkay ti grum zlam akada gayaŋ ya ti agray ni. ² A hudə ga manjehad gekuli bu dek ti wayumvu akada ge *Krist ni. Naŋ ti ədafaki ti awayay leli, əmət ga mahəŋgay leli. Sifa gayaŋ ti əvi ana Melefit akada ga sədaga ya təvi ana

† 4:25 Mənjay Zakari 8.16. ‡ 4:26 Mənjay Limis 4.5.

Melefit ni. Sədaga gayaŋ nani àbələfəŋ kè Melefit akada ge tersel ya ti ezi sulumani ni.

³ Lekuləm ndam ge Melefit, nahkay àgəski ti kəgrum mesuwehvu ba, kəgrum zlam ge mimili ba simiteni, zlam ge mis ndahaŋ ègi eri ana kuli ba. Zlam nday nani dek ti maslaŋa àcalki kuli ba simiteni. ⁴ Àgəski day kədfəmum ma ge mimili ba, kədfəmum ma satat ba, kəbumvu seki ba daya. Àgəski ti grumi səsi ana Melefit azuhva tawi gayaŋ ya àgri ana kuli ni sək sawaŋ. ⁵ Sərumki lala, maslaŋa ya agray mesuwehvu ni, maslaŋa ya ti agray zlam ge mimili ni, maslaŋa ya ti zlam ge mis egi eri ni lu, nday nani dek təhuriyu a Məgur ga ata Krist nday ata Melefit ni vu koksah. Maslaŋa ya ti zlam egi eri ni àwayay Melefit do, azay zlam ga duniya sək Melefit gayaŋ.

⁶ Ndam ya ti tagray zlam nday nani ti təzumi bəruv ana Melefit. Melefit amatraḅ tay dal-dal, adaba təgəsiki ma gayaŋ ni ndo. Nahkay maslaŋa àgosafəŋa kuli kà ma hina àna ma kwanani ndahaŋ a ba. ⁷ Nahkay zla ti araŋa èbedekabu kuli akaba ndam nday nani ba. ⁸ Ahaslani ti lekuləm kəvum e ziŋ-zinəni bu, ay nihi ti lekuləm kəbum a masladani bu adaba lekuləm kīguma akada mis bəlaŋ akaba Bay geli a. Nahkay ahàr àdfəm njəhadum akada ga ndam ya təbu a masladani bu ni. ⁹ Masladani ti azəbiyu manjəhadani sulumani e kidiŋ ge mis bu, magray zlam jireni akaba mədfəm ma ge jiri. ¹⁰ Zum njəda ga məsər zlam ya ti àbələfəŋ kà Bay geli ni. ¹¹ Kəhərunkiviyu ke tawi ge mis ya ti tagray e ziŋ-zinəni bu ni ba. Zlam nday nani dek ti zlam masakani. Àgəski ti kədfəmumaya vay-vay, kimbirumfiŋ ba : zlam nday nani ti zlam magədavani. ¹² Zlam gatay nani ya tagray akal-akal ni ti ku macalfəŋani tekefi asay mimili. ¹³ Tamal kədfəmumaya zlam magədavana vay-vay nahəma, egi akada ga zlam ya ti epivu a masladani

bu ni, nahkay mis tèsər ti zlam nani magədavani edediŋ.
¹⁴ Zlam ya ti epivu lala a masladani bu nahəma, ègia akada ga masladani na. Nahkay tədəm :

« Nak ya ti kinji dūwir ni, pidėkvu.

Cikaba e kidiŋ ga ndam məmətani ni ba,

ti Krist māsładay kur akada ga fat ya asładay məlaŋ ni. »

¹⁵ Nahkay zla nahəma bumi slimi lala ana manjəhad gekuli. Kənjəhadum akada ga ndam muru ni ba, njəhadum akada ga ndam məsər zlam ni sawaŋ. ¹⁶ Zemeni geli hini ti magədavani. Nahkay ka ya ti kisləmki magray zlam sulumani nahəma, grum. ¹⁷ Kənjəhadum akada ga ndam ya ti tèsər zlam do ni ba. Ay ti zum njədə ga məsər ere ye ti Bay geli awayay ti kəgrum ni sawaŋ.

¹⁸ Kəvumi vu gekuli ana zum ga makad kuli ba. Tamal kəgrum nahkay ti agudari manjəhad gekuli ana kuli. Ahər adəm *Məsuf ge Melefit mīsliviyu a vu vu ana kuli cisl cisl sawaŋ. ¹⁹ Dəm limis gərgərani kay ya Məsuf ge Melefit àvi ana kuli ni. Dəm ana Melefit e kidiŋ gekuli bu, zləbum Bay geli àna məmərani. ²⁰ Grumi səsı ana Bəŋ geli Melefit àna slimi ga Bay geli Yezu Krist. Grumi səsı kəlavad àki ka zlam ya ti àvi ana leli ni dək, kəmbərəŋum ba.

Manjəhad ga zal nday ata wal gayaŋ

²¹ Lekulum ya ti kəhəŋgrumioru ahər a had ana *Krist ni ti ku way way do mīciiki ma ana maslaŋa nahaŋ e kidiŋ gekuli bu. ²² Lekulum wəl cūmiki ma ana zawal gekuli akada ya kicūmiki ma ana Bay geli ni. ²³ Adəba zal nahəma, naŋ gədəkani àki ka wal gayaŋ akada ge Krist naŋ gədəkani àki ka ndam gayaŋ ya *təcakalavu ku eley eley do dək ni. Ndam gayaŋ ni ti vu gayaŋ, Bay ya ahəŋgay tay ni ti naŋ. ²⁴ Nahkay wəl tīciiki ma ana zawal gatay a zlam bu dək, akada ga ndam ge Krist ya ticiiki ma ana Krist ni.

²⁵ Lekulüm zawal, ku way way do mâwayay wal gayan̄ akada ge Krist ya awayay ndam gayan̄ ni. Krist adafaki mawayay gayan̄ nani ti àna mævi ahàr gayan̄ ana ndam gayan̄ ni. ²⁶ Àgray nahkay ti, awayay ti tîgi *njelatani kè eri ge Melefit. Nahkay zla nahəma àbara tay a lala àna yam a, tîgia njelatana àna pakama gayan̄ ya tîci na. ²⁷ Àgray nahkay ti māmənjələŋ ka tay tigi eri dal-dal, akada ga wal maḃəlani ya təŋgətfəŋa ndivey a do ni. Nahkay awayay ti ndam gayan̄ ni tîgi njelatani, təŋgətfəŋa zlam magudarani kà tay a ba simiteni. ²⁸ Zal day mâwayay wal gayan̄ ti akada ge Krist ya awayay ndam gayan̄ ni. Ahàr àdəm zal ni mâwayay wal gayan̄ akada ya ti awayay ahàr gayan̄ gayan̄ani ni. Nahkay zal ya ti awayay wal gayan̄ ni awayay ahàr gayan̄ gayan̄ani. ²⁹ Maslaŋa day-day èzirey vu gayan̄ ndo : azumi zlam ana vu gayan̄, aslamalay daya, akada ge Krist ya aslamalay ndam gayan̄ ni, ³⁰ adaba leli ndam gayan̄ dek ti vu gayan̄. ³¹ Àbu məbəkiani a Wakita ge Melefit bu, Melefit àdəm : « Nahkay ti mis zalani amahəraya a ahay ga bəŋani ata məŋani ba, atanjəhadkəbu ata wal gayan̄. Nday cəeni ti vu gatay emigi bəlaŋ.* » ³² A pakama hini bu nahəma, zlam gəḃakani maŋgəhani àvu. Nu ti nəḃəm pakama nani azlapaki ke Krist akaba ndam gayan̄ ya *təcakalavu ku eley eley do dek ni. ³³ Ku tamal nahkay nəŋgu ni, ahàr àdəm ku way way do e kidin̄ gekuli bu mâwayay wal gayan̄ akada ya awayay ahàr gayan̄ ni, wal day məhəŋgrioru ahàr a had ana zal gayan̄.

6

Manjəhad ga bəza akaba ata bəŋ gatayani

¹ Gabəza, àgəski ti cəmiki ma ana ata bəŋ gekuli, adaba lekulüm kiguma akaba Bay geli a akada mis bəlaŋ.

* 5:31 Mənjəkiani 2.24.

² Melefit àdám e *Divi gayañ ya àhi ana leli dábúm ni bu ahkado : « Ægwioru a had ana ata buk ata muk. » Divi hini ti Divi ye enjenjeni ge Melefit àdám aməvələŋ zlam ni. ³ Ere ye ti àdám amavay ni ti nihi : « Nahkay ekeyey, akəpəs a duniya bu vi kay.* »

⁴ Lekuləm ata bəŋ ga bəza day kəzumumi bəruv ana bəza gekuli ba. Dəfumiki zlam ana tay, humiki ma ana tay ka zlam ya təgudar ni akada ga Bay geli ya awayay ni sawañ.

Manjəhad ge evidi akaba ndam məgur tay

⁵ Lekuləm evidi cəmiki ma ana ndam məgur kuli ya a duniya bu ni. Ægumioru a had ana tay, grumfəŋa aŋgwaz kà tay a, grumi təwi ana tay àna bəruv bəlaŋ, akada ya kəgrumi təwi ana *Krist ni. ⁶ Kəgrum təwi kè eri gatay ti tázləbay kuli ciliŋ ba. Grum ere ye ti àbəlafəŋ kè Melefit ni àna bəruv bəlaŋ sawañ, adaba lekuləm evidi ge Krist. ⁷ Grumi təwi ana tay àna bəruv bəlaŋ akada kəgrumi ana Bay geli, do ni ti ana mis hihirikeni do. ⁸ Ku tamal nak evidi, ku tamal nak evidi do nahəma, sərki maslaŋa ya ti agray təwi sulumani ni ti Bay geli aməviləŋ zlam daya.

⁹ Lekuləm ya kəbum àna evidi ni day, grumi zlam sulumani ana tay bilegeni. Kəzlacumki ka tay ba. Sərumki lekuləm akaba evidi gekuli ni ti lekuləm dek Bay məgur kuli naŋ bəlaŋ, naŋ e melefit bu. Naŋ gani ti ècirkaba mis a do.

Zlam ahar ge Melefit ya abi ana ndam gayañ ni

¹⁰ Pakama ya àgəjəni ga məhiani ana kuli ni nihi : zum njeđa ga Bay geli, adaba lekuləm kəbum akaba naŋ akada mis bəlaŋ. Njeđa gayañ ni ti àtama njeđa ndahaŋ a dek. ¹¹ Bumkabu zlam ga kadvu ya Melefit abi ana kuli ni dek. Nahkay ka ya ti *Seteni esipet kuli àna wir-wir

* 6:3 Mahərana 20.12 ; Mimbiki 5.16.

gayaŋ nahəma, kicikuma gaŋ-gaŋ. ¹² Nədəm nahkay ti adaba leli məbu magray silik. Ay silik gani nani ti akaba mis hihirikenı do, magray ti akaba seteni akaba bəbay gatayani akaba gədəkani gatayani dek ya təgur duniya hini ziŋ-ziŋeni ni. Magray silik ni ti akaba seteni cudayani ya nday agavəla ni daya. ¹³ Nəhi ana kuli həluma zlam ga kadvu ya Melefit avi ana kuli na dek ni ti azuhva nani. Nahkay ti ndam ya atərəkia ke kuli a kà fat ga kadvu gani nana ni ti etisliki ke kuli do. Kələŋ ga kadvu nahəma, lekulum jika jika micikeni ka məlaŋ gekuli ni.

¹⁴ Nahkay ti cikuma gaŋ-gaŋ. Jiri ge Melefit ti jalumki ahər ; ɛgia akada maslpara ga ndam slewja ya təwəlvu àna naŋ na. Leli ndam jireni azuhva təwi ge Melefit ya əgri ana leli ni. Manjəhad ge jiri gani nani ti jalumki ahər ; ɛgia akada ge endəwi ga ambəl ga ndam slewja ya ti tafakabu ga manŋah gugum gatay àna naŋ na. ¹⁵ Melefit adafaki leli ndam gayaŋ ge jireni àna *Ma Məweni Sulumani, nahkay araŋa àhəli ahər ana leli va do. Jalumki ahər ka manjəhad gani nani akada kimaka ga ndam slewja ya ti təbəvu a asak vu ni. ¹⁶ Ku ananaw do dek fumki ahər ke Melefit. Məfəki ahər nani ti akada ga slaku ga ndam slewja ni. *Seteni esipet kuli ti mesipet gani nani akada ga kamnjagad ya tabal mis àna naŋ ni. Kamnjagad nani aku àki ka ma gani ge meviyek mis àna naŋ. Ay məfəki ahər gekuli ni ɛgia akada ga slaku ya ti acafəŋa kamnjagad ge minjikiyeni ke kuli a ni. ¹⁷ Melefit àhəŋga kuli a. Mahəŋgani nani akada ga gadagar ya ndam slewja təbəvu a ahər vu ni. Nahkay jalumki ahər. Jalumki ahər ka ma ge Melefit daya. Ma gani nani ti akada ga maslalam ya ti *Məsuf ge Melefit àvi ana kuli ga makadvani àna naŋ ni. ¹⁸ A zlam gani nani bu dek ti həŋgalum Melefit, hindumfiŋa a sarta ba dek. Hindumfiŋa àna njəda ga Məsuf gayaŋ a. Həŋgalum Melefit àki ka ndam gayaŋ dek, kəmbərəŋum ba,

njəhadum eri. ¹⁹ Həngalumu Melefit daya, ti ka sarta ya ti nəhi ma ana mis ni ti pakama ya nəhi ana tay ni goro do, ge Melefit sawaŋ ; ti nəhi Ma Məweni Sulumani ana mis, aŋgwaz àwərki nu ba. Ma Məweni Sulumani nani ti ahaslani manğahani, nihi ti Melefit àŋgazlaya vay-vay. ²⁰ Yezu *Krist àslərbiyu nu ti ga məhi ma gani ana mis. Ku nu məwəlani a daŋgay bu nəŋgu ni, nəmbrəŋ mədəm ma gani nani do, ègia təwi goro a. Nahkay həngalum Melefit ti nədəm ma vay-vay, aŋgwaz àwərki nu ba, adaba Melefit awayay ti nagray nahkay.

Sa ga Pol

²¹ Nawayay ti lekulum day kəsərum manjəhad goro akaba ere ye ti nagray ni dek ; nəslərkiuru wur ga məŋ geli Tisik ke kuli ga məhi ma gani ana kuli. Naŋ ti mawayay naŋ, agray təwi ga Bay geli lala. ²² Nəslərkiuru naŋ ke kuli ti ge təwi gani nani, ti kəsərum manjəhad geli, ti kəŋgətum njədə àna pakama gayan ya ti ahi ana kuli ni daya.

²³ Bəŋ geli Melefit nday ata Bay geli Yezu *Krist təgray ti bəza ga məŋ geli dek tənəhadkabu àna sulumani ti. Bəza ga məŋ geli ni təwayavu àkivu, təfəki ahər ka Yezu Krist àkivu ti. ²⁴ Melefit məgri sulum gayan ana ndam ya tawayay Bay geli Yezu Krist ga kaŋgay-kaŋgayani ni ti.

Ma Mweni Sulumani ge Melefit
New Testament in Muyang

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muyang

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

